VindStat 2026-10-04

Månadsrapport september 2026 – Låg vindkraftsproduktion ger fortsatt höga elpriser

Översänder september månads vindrapport. Svaga vindar i norra Sverige men över det normala i södra gav en relativt bra vindkraftsproduktion. Vindindex för september hamnade på 121 % och hittills i år är nu index 92 %. Månadsproduktionen är beräknad till ca 2,2 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för september uppgick till 26 % och produktionstiden till 76 %. Dygnsmedeleffekten pendlade mellan 5 % och 42 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 18 952 MW i 6 012 anläggningar (> 50 kW). Färdigställandet av beslutade vindkraftparker fortsätter men ökade kostnader och osäkra framtida elpriser och elbehov har i stort sett lett till investeringsstopp. Nu ligger också kostnaden för havsanslutning på exploatören och kostnaderna för s k systemtjänster är nu också under diskussion liksom balanskostnaden vilket ytterligare försämrar vindkraftens konkurrenskraft. Med en ökad efterfrågan på elkraft och att ingen aktör, varken kraftproducenter eller distributionsansvariga, längre ansvarar för byggande av effektkapacitet, dvs planerbar kraftproduktion, finns risk för allt större obalanser i kraftsystemet och därmed kraftigt fluktuerande elpriser. Det allt större underskottet av effekt i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, medför höga elpriser i Elområde 3 och 4 beroende på prisimport från Tyskland och Danmark. Den nu genomförda nya beräkningsmodellen för elhandel bedöms av Svenska kraftnät öka kraftöverföringarna och därmed utjämna prisskillnaden, vilket dock ännu inte kunnat verifieras utan tvärtom har prisskillnaden aldrig varit större.

Europas alltmer integrerade elmarknad har visat sig få allt större inflytande på svenska elpriser. Tyskland som har lagt ned både kol- och kärnkraftskapacitet bygger alltmer väderberoende elkraftproduktion. Vid svaga vindar måste därför elproduktion i Tyskland ske med den dyra naturgasen som enligt EU-regler därmed bli prissättande för all elproduktion och som därmed påverkar elpriserna även i Sverige, speciellt i södra Sverige. Dessutom har denna kraftiga utbyggnad av vind och solkraft skapat ytterligare problem vid överproduktion eftersom flertalet vindkraftverk och solceller inte kan nedregleras samtidigt som transportkapaciteten av elkraft är begränsad. I dagsläget kan dessa problem endast lösas med prissättningen. Allt fler dagar uppkommer minuspriser vilket har dämpat utbyggnadstakten av solceller och vindkraft. För att motverka dessa minuspriser var ett antal vätgasproduktionsanläggningar på gång men som pausats eller lagts ned beroende på tekniska problem och höga kostnader. Återstart och utbyggnad av pumpkraftverk övervägs dock fortfarande. Den allt bättre batteritekniken bidrar till frekvensstabilitet men kan inte fungera som reservkraft. Om en fortsatt satsning på väderberoende elproduktion sker måste eldistributionssystemet kraftigt byggas ut alternativt bygga mera planerbar kraft (läs kärnkraft) och då framför allt i södra Sverige. En finansieringsmodell är nu framtagen och godkänd av riksdagen och nu kvarstår frågan om kraftföretagen är villiga att gå vidare med en utbyggnad.

Vattenkraften har under sommaren gått för fullt och trots att nederbörden varit relativt stor är magasinsnivån fortfarande under det normala. Risken att återfyllnad inte hinner ske före vintern är stor. Trilskande kärnkraft och relativt lite vind höjer elpriserna till rekordnivå. Priset för utsläppsrätterna varierar beroende på EU:s dagsform vad avser klimatpolitiken och har under september ökat marginellt till omkring 84 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Adress
Vindstat AB
Kungsklippan 12, 4 tr
112 25 Stockholm

Telefonnummer
070-539 54 67

E-post
nilserik.carlstedt@vindstat.com

Organisationsnummer
556864-0071

Prisområde	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Sept 2025	433	173	163	523	706	459	797	917	562	661	167	47
okt	429	142	135	629	713	538	861	904	553	654	269	50
nov	666	370	343	696	807	527	1021	1030	864	880	508	334
dec	578	316	321	517	648	393	898	894	750	761	540	293
jan	1105	939	942	1084	1130	1252	1129	1175	1164	1126	1092	761
feb	1109	988	985	1102	1133	1456	1022	1206	1173	1070	1121	914
mars	686	228	211	587	846	1456	1049	1044	1135	1119	753	179
april	688	261	269	561	665	537	903	861	1088	1013	1011	141
maj	828	504	533	770	946	576	1087	1082	1071	1090	794	391
juni	709	448	437	780	1037	494	1206	1194	824	1047	596	282
juli	567	158	173	536	864	170	1127	1134	1086	1147	734	171
aug	850	388	442	667	805	456	1381	1399	1335	1429	1017	167
Sept 2026	1073	460	515	873	1202	640	1583	1610	1381	1468	1114	374

Totalt är nu 701 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 5 rapporterar manuellt och ca 5 300 rapporterar inte till Vindstat. Vi har tyvärr tappat ytterligare ett antal verk beroende på bortkopplingen av det analoga kopparnätet.

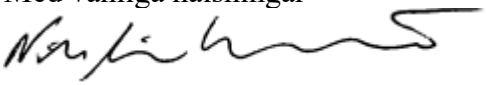
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningssystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls och att meddela om verket är skrotat.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Vindstat AB